

ſtærkt, ſærlig ved det retsvidenſkabelige Studium. Jeg kan med Henſyn til Spørgsmaalet om Manuduktionsvæſenet for en Del henholde mig til, hvad det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Goos) i denne Sal udtalte derom, og jeg faſtholder med ham, at Manuduktionsvæſenet ialtſald frembyder den væſentlige Forſkjel fra Univerſitetsunderviſningen og i viſſe Reininger det Fortrin derfor, at den kan tage et Henſyn til den individuelle Begavelse og det individuelle Standpunkt, ſom det er umuligt for Univerſitetslærerne at tage; de maa tage Henſyn til den hele ſamlende Mængde af Studerende. Jeg maa dernæſt faſtholde, at Manuduktion i og for ſig albeles ikke er en Uting, men at den naturligviſ kan bruges paa en ſaadan Maade, at den bliver misbrugt. Jeg tror, at Manuduktionsvæſenet, naar det bliver rettelig gennemført, paa en ikke uheldig Maade vil kunne ſupplere og ſtøtte Univerſitetsvirksomheden. Sagen er jo nemlig den, at de forſkjellige Fagſtudier, og intet mere end det retsvidenſkabelige Studium, efter ſin Beſtaffenhed ſauner den fornødne Tilknnytning til Skolebannelsen. De Studerende modtage ikke i Skolen, og det er heller ikke mit Ønſte, at de ſulle modtage den, en ſaadan Forbanelſe, at de kunne paabegynde det retsvidenſkabelige Studium med ſærligt Kjendſkab til diſſe Forhold; de komme til at ſtaa lige overfor noget helt Nyt; her er jo et beſtemt Kundſkabsſtof, ſom maa tilegnes og maa tilegnes væſentlig paa ſkolemæſſig Maade, thi det friere videnſkabelige Studium, ſom jeg før hævdede netop ſom det Giendommelige for Univerſitetet, forudsætter nødvendigt, at der førſt er et viſt Grundlag af Kjendſkab til de paagjældende ſaktiſte Forhold, og uden dette kan et friere Studium umulig gennemføres. Naar alſaa Manuduktionen ſatte ſig til Opgave at hjælpe med til hurtigere og lettere at give de unge Studerende et Overblik over den ſtore ſaktiſte Stoffmaſſe og bibringe dem en hurtigere og ſikrere Orientering deri, vilde det være en Støtte for det retsvidenſkabelige Fakultets Lærere, idet de da i høiere Grad kunde anvende deres Tid og Kraft paa det, der nærmest maa være deres Opgave, nemlig at føre de Studerende gjennem den mere videnſkabelige Dannelſe. Jeg tror derfor, at Manuduktionsvæſenet, rettelig benyttet, har ſin gode Side og vanſkelig helt vil kunne undværes, medmindre man vilde gaa til at anſætte et ſaadant Antal yngre Univerſitetslærere, at diſſe kunde paa tage ſig den Del af Gjeringen. Vilde man give de fornødne Pengemidler hertil, ſaa vilde Univerſitetet ganſke ſikkert hiſſe en ſaadan Foranſtaltning med Glæde og ingenlunde med Uvillie. — Jeg ſkal ikke følge det ærede Medlem fra Langeland med Henſyn til alle de Enkeltheder, han berørte for Univerſitetets Vedkommende; kun et Par Punkter ſkal jeg kortelig berøre. Det ærede Medlem angreb den Maade, hvorpaa Konſiſtorium

blev ſammenſat, og han mente, at Antallet af Medlemmerne er altfor ſtort og burde reduceres til det Halve. Jeg tror, at, derſom man fulgte denne Anviſning og reducerede Antallet til det Halve, vilde der meget ſnart komme ſtærke Klager over, at det var et ſaadant lille Mindretal, der raadede over Univerſitetets Anliggender og tiltog ſig en dominerende Indflydelse derpaa, og at netop den Omſtændighed, at Antallet er ſtørre, fjerner ſaadanne Indſigelfer. Naar det ærede Medlem dernæſt anførte, tilbels citerende, afdøde Schouws Ord, at ved det nugjældende Anciennitetſyſtem traadte Univerſitetslærerne ind i Konſiſtorium, naar de vare ſaa gamle og ſvækkede af Alderdom, at de helſt burde holdes fjernede derfra, ſtal jeg dog for at belyſe dette tillade mig at nævne, at min ærede Kollega for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Goos) og jeg ſelv begge ere Medlemmer af Konſiſtorium ifølge Anciennitetet, og jeg haaber dog, at man ikke vil anſe ialtſald os for at være ſaa alderdomsſvækkede, at vi af den Grund burde fjernes derfra. — Det ærede Medlem klagede over, at man havde foreſlaaet Profeforater i Wiſthetik nedlagt. Jeg ſtal herom blot bemærke, at dette neppe er ganſke korrekt udtrykt. Det foreſlaas ikke nedlagt, men det foreſlaas henført til den Klasse Profeforater, ſom ikke altid og med Nødvendighed ſulle holdes beſatte. Det hedder derom i Forſlaget, at der foruden de Profeforater, ſom ere normerede i beſtemte Fag, ſtal være to Profeforater — om jeg mindes ret, havde Univerſitetet indſtillet tre, — der efter Trangen til enhver Tid og de forhaandenværende Kræfter kunde beſættes med Lærere i ſaadanne filoſofiſke, hiſtoriske og ſprogliche Fag, derunder almindelig Literaturhiſtorie og Wiſthetik, ſom ikke maatte findes tilſtrækkelig repræſenterede ved de ſpecielt normerede Pladſer. Der er alſaa ikke Tale om en fuldſtændig Nedlæggelſe, men kun om en Overførelſe af dette Profeforater fra de ſaſt normerede til de mere ſvædende og bevægelige Profeforaters Klasse. — Naar dernæſt det ærede Medlem paa Lægevidenſkabens Omraade ſærlig nævnedes Ophthalmologien ſom et Fag, der burde være repræſenteret ved Univerſitetet, gjælder det herom, at Univerſitetet netop har andraget om at ſaae en Docent anſat heri, men at den høitærede Miniſter af finantiſſelle Henſyn har ment at maatte ſtryge dette Krav. Derfor bærer alſaa Univerſitetet ſom ſaadant intet Anſvar, og det lægger tværtimod ſaa megen Vægt herpaa, at jeg anſer det for ſandſynligt, at der allerede paa indværende Aars Finantiſſel vil blive gjort Forſøg paa at ſaae opført en Bevilling hertil, og jeg venter da, at et ſaadant Forſlag vil kunne finde Underſtøttelſe fra det ærede Medlem og dem, der dele hans Anſkuelſer. — Det ærede Medlem udtaalte ſig endelig i Slutningen af ſit Foredrag om Univerſitetets Stilling til Tidens Spørgsmaal og ſagde blandt Andet, at det ikke bør være ſaaledes, at